

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla dr. Ites István ügyvéd (címe) által képviselt Füzesabony Város Önkormányzata (3390 Füzesabony, Rákóczi u. 48.) felperesnek, dr. Kovács Gábor ügyvéd (címe) által képviselt alperes neve(alperes címe) alperes ellen, sajtó-helyreigazítás iránt indított perében, a Heves Megyei Bíróság 2008. január 17. napján meghozott, 5.P.20.009/2008/3. számú ítélete ellen az alperes részéről 4. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán, meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett részét helybenhagyja.

Kötelezi az alperesi lapot kiadó Összefogás Füzesabonyért Egyesületet, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 28.800 (huszonnyolcezer-nyolcszáz) forint másodfokú perköltséget. A le nem rótt 36.000 (harminchatezer) forint fellebbezési és csatlakozó fellebbezési illetéket az alperesi lapot kiadó egyesület és a felperes illetékmentessége folytán a Magyar Állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s:

A felperes a ... évfolyamának ... számában a ... oldalon közzétett fizetett politikai hirdetésben írt valótlan tényállítások és való tények hamis színben való feltüntetése miatt terjesztett elő sajtó-helyreigazítás iránti keresetet.

Az elsőfokú bíróság a keresetben foglaltaknak részben egyezően kötelezte az alperest, hogy a ... következő számában, annak is a ... oldalán, a ...-én megjelent ... oldalán közzétett politikai hirdetésben írtakkal azonos betűtípussal és tördeléssel az alábbi helyreigazítást közölje:

A évfolyamának ... számában, annak is a ... oldalán közölt fizetett politikai hirdetésben a hirdetés feladója a való tényeket hamis színben feltüntetve állította, hogy a korábbi városvezetés a teljes gimnázium rekonstrukciójára előkészített pályázatot hagyott örökölni az új képviselőtestületre.

A valóság ezzel szemben az, hogy a gimnáziumot is magánban foglaló ingatlan egy részének értékesítése miatt a pályázat változatlan formában 2007-ben nem volt felhasználható, átdolgozásra szorult.

A évfolyamának ... számában, annak is a ... oldalán közölt fizetett politikai hirdetés feladója és a évfolyamának ... számában, annak is a ... oldalán megjelentetett, a ... elnevezésű folyóirat „...” című írásának szerzője a létszámátszervezésekkel összefüggésben hamisan keltette azt a látszatot, mintha a felperes politikai tisztogatást hajtana végre egy „halállista” alapján. Ezzel szemben a való tény az, hogy az átszervezés 12 főt érintett, ebből csupán 8 főnek szűnt meg a munkaviszonya különböző okokból. A 8 főből hárman nyugdíjba vonultak, ketten nem pályázták meg újra további tisztségüket és csupán 3 főt bocsátott el a felperes.

A évfolyamának ... számában, annak is a ... oldalán közölt fizetett politikai hirdetés feladója és a évfolyamának ... számában, annak is a ... oldalán megjelentetett, a ... elnevezésű folyóirat „...” című írásának szerzője a való tények hamis színben való feltüntetésével utalt arra, hogy a felperesnek felróható okból hiúsult meg a ... nevű cég füzesabonyi beruházása. A valóság ezzel szemben az, hogy a beruházás külső szakértő által elvégzett talajtani vizsgálatok eredménye miatt hiúsult meg.

Kötelezte az alperes kiadóját arra, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 60.000 Ft perköltséget.

Az ezt meghaladó keresetet elutasította, és a le nem rótt illetékről úgy rendelkezett, hogy azt a felek illetékmentessége folytán az állam viseli.

Indokolásában elsődlegesen arra mutatott rá, hogy a Pp. 342. § (1) bekezdése valamint a felperesi önkormányzat képviselőtestületének 97/2007. számú határozta és az 1990. évi LXV. törvény rendelkezései nem zárják ki azt, hogy a polgármester a képviselőtestület által ráruházott jogkört akadályoztatása esetére az alpolgármesterre átruházza, így az alpereshez eljuttatott sajtó-helyreigazítási kérelem nem tekinthető érvénytelennek amiatt, hogy azt az alpolgármester írta alá.

Ezt követően a PK 12. számú állásfoglalására és annak indokolására tekintettel kifejtette, hogy a sérelmezett kitételek közül az uszoda üzemeltetésével kapcsolatos rész nem képezheti sajtó-helyreigazítás tárgyát, mert bizonyos tények feltételezésén alapuló helyi társadalmi vita keretében kifejtett olyan vélemény, amely nem képezheti sajtó-helyreigazítás tárgyát, a valóság bizonyítása pedig fel sem merülhet.

Az egyéb, felperes által kifogásolt közlések azonban olyan tényállítások, amelyek valóságtartalmának vizsgálata a Ptk. 79. § (1) bekezdése és a PK 14. számú állásfoglalás alapján nem mellőzhető. Az alperesnek azt kellett volna bizonyítania, hogy a korábbi városvezetés a gimnázium rekonstrukciójára előkészített pályázatot hagyott örökül, hogy „halállista” alapján a létszámleépítések egy politikai tisztogatás részét képezték, továbbá azt, hogy a ... cég nem valósíthatta meg beruházási elképzeléseit a jobboldali kampány során hangoztatott álláspontja és a felperesi alkalmazottak felkészületlensége miatt.

Hivatkozott a Pp. 164. § (1) bekezdésére, valamint a Pp. 345. § (2) bekezdésére és rögzítette, hogy az alperes bizonyítási indítványát azért utasította el, mert a korábbi

bizonyítékok nem valószínűsítették a bizonyítás eredményességét, illetve a korábbi eljárások során sem gondoskodott a szükséges iratok beszerzéséről.

Mindezen indokok alapján a fizetett politikai hirdetés és a ... című hetilaptól átvett közlés vonatkozásában a való tények hamis színben való feltüntetése miatt az elsőfokú bíróság a helyreigazítást elrendelte és a PK 15. számú állásfoglalás alapján a kereseti kérelem és ellenkérelem korlátai között az alperesi szerkesztőséget kötelezte az ítélet rendelkező részében megállapított helyreigazítás közzétételére.

A perköltség viseléséről a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján döntött.

Az ítélet ellen az alperes élt fellebbezéssel, amelyben elsődlegesen a per Pp. 157. § a) pontja és a Pp. 251. § (1) bekezdése alapján történő megszüntetését és az ítélet hatályon kívül helyezését, másodlagosan annak részbeni megváltoztatását, a gimnázium rekonstrukciójával, valamint a ... cég ... beruházásával kapcsolatos helyreigazítási kötelezettség iránti kérelem elutasítását kérte.

Harmadlagosan a további nagy terjedelmű bizonyítás szükségessége miatt a gimnázium rekonstrukciójára vonatkozó részben az ítélet hatályon kívül helyezését és e körben az elsőfokú bíróság újabb határozat hozatalára utasítását kérte.

Ismertette a sajtó-helyreigazítási eljárásra vonatkozó anyagi és eljárásjogi szabályokat, majd a Pp. 66. §-a alapján kifejtette, hogy az Ötv. nem ad lehetőséget az alpolgármesternek arra, hogy a sajtó-helyreigazítás iránti kérelmet az Önkormányzat nevében, a polgármester helyett előterjessze, ezért az 1990. évi LXV. törvény 19. § (2) bekezdésének d) pontja és a Pp. 49. § (2) valamint a Pp. 67. § (1) bekezdésének e) alapján a felperesi eljárás sérti a törvényi és meghatalmazotti képviseletre vonatkozó szabályokat.

Kiemelte azt is, hogy a 97/2007. (IX. 13.) számú önkormányzati határozatban foglalt felhatalmazás nem a ... -i számában megjelentekre vonatkozó felhatalmazást tartalmazta, így a PK 13. számú állásfoglalásra is figyelemmel a helyreigazítási kérelemnek a szerkesztőség azért nem tett eleget, mert az nem a jogosulttól származott, képviseleti joggal nem rendelkező személy írta alá a kérelmet és a perben sem igazolta megfelelő módon képviseleti jogát, ami azt jelenti, hogy joghatályos nyilatkozatot nem tehetett. Erre tekintettel az elsőfokú bíróságnak a keresetet el kellett volna utasítani.

Érdemben előadta, hogy a gimnázium teljes rekonstrukciójának örökösen hagyására vonatkozó kitétel a hirdetés feladójának olyan véleménye, amelyből a pályázat örökösen hagyása tény, és az is, hogy elő volt készítve. A politikai hirdetés feladója véleményét közölte a ... beruházás megvalósításának sikertelensége tekintetében is s mivel a felperes felróhatóságára nincs utalás, és nem állítás, hanem kérdésfeltevés történt, ezért nincs helye helyreigazításnak.

Harmadlagos kérelemként előadta, hogy a pályázati útmutató nem zárja ki a gimnáziumra vonatkozó pályázat megváltoztatásának a lehetőségét, így azt a gimnáziumra, illetve az épületkomplexum mindhárom épületére is be lehetett nyújtani. Ezen nem változtatott az a körülmény sem, hogy a kollégium egy része elidegenítésre került.

A felperes csatkozó fellebbezésében a kereseti kérelmének megfelelő döntés meghozatalát kérte. Hivatkozott az 1990. évi LXV. törvény 34. § (1) bekezdésére és arra, hogy a polgármester egyetértett az alpolgármester eljárásával, amit az is igazol, hogy azt nem kifogásolta, azzal ellentétes tartalmú nyilatkozatot nem tett.

Kifejtette, hogy a gimnázium esetében az épület egy műszaki egységet képez, tehát a teljes rekonstrukcióról csak teljes felújítás esetén lehet beszélni. Közölte, hogy az ingatlanrészek elidegenítése után az ingatlankomplexum társasházzá alakult, s mivel a füzesabonyi kistérség hátrányos helyzetű, ezért nincs önálló adóbevétele, hitelt nem vehet fel, így nem finanszírozza a társulás a társasház felújításának tulajdoni hányadára eső részét. Emiatt azonban eljárása nem kifogásolható és az is érthetetlen, hogy a teljes épületegyüttesre vonatkozó lejárt hatályú engedélyes terv miért tekinthető a gimnázium rekonstrukciójára előkészített pályázatnak.

Az uszoda üzemeltetésével kapcsolatos állítások is ellentmondásosak, azok valóságtartalmát az alperes nem bizonyította.

Ismertette a Pp. 235. § (1) bekezdését, a Pp. 345. § (2) bekezdését és kérte az ítélet részbeni megváltoztatását keresetének megfelelően, továbbá annak helybenhagyását az alperesi megalapozatlan fellebbezésre tekintettel.

Az alperesi fellebbezés és a felperesi csatlakozó fellebbezés nem alapos.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (3) bekezdésének megfelelően csupán a fellebbezési kérelem és a csatlakozó fellebbezés keretei között bírálhatta felül. Ebben a körben eljárva megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárás eredményeként a tényállást helyesen állapította meg és az abból levont jogi következtetése, döntése is helytálló, azzal a másodfokú bíróság teljes egészében egyetértett.

A Fővárosi Ítéltábla a felperesi fellebbezésben foglaltak alapján az alábbiakat emeli ki:

A sajtóról szóló 1986. évi II. törvény szerint mindenkinek joga van arra, hogy tájékoztatást kapjon szűkebb környezetét érintő kérdésekben, ugyanakkor a sajtót a hiteles, pontos és gyors tájékoztatásról való gondoskodás kötelezettsége is terheli, amely nem sértheti más személyhez fűződő jogát.

A Ptk. 79. § (1) bekezdése szerint, ha valakiről a sajtószerv valótlan tényről közöl, híresztel, vagy való tényeket hamis színben tüntet fel, akkor az érintett követelheti olyan közlemény közzétételét, amelyből kitűnik, hogy a közlemény mely tényállítása valótlan, illetve mely tényeket tüntet fel hamis színben, továbbá melyek a való tények.

A valótlan sajtóközleménnyel szembeni védelem független a sajtószerv vétlenségétől és a kifogásolt közlemény valóságtartalmáért a sajtószervet objektív felelősség terheli.

A Legfelsőbb Bíróság PK 12. számú állásfoglalása szerint a kifogásolt sajtóközleményt a maga egészében kell vizsgálni, a kifejezéseket nem formális megjelölésük, hanem valós tartalmuk szerint kell megítélni. A közlemény egymással

összetartozó részeit összefüggésükben kell értékelni és az értékelésnél tekintettel kell lenni a társadalmilag kialakult közfelfogásra.

Ennek megfelelően - a bizonyítási szabályok figyelembe vétele mellett - kell megállapítani azt, hogy megalapozott-e a sajtó-helyreigazítás elrendelése iránti kérelem.

Az elsőfokú bíróság által elrendelt helyreigazítás mind tartalmában, mind a helyreigazítás megszövegezésében megfelel a sajtó-helyreigazítási eljárásra vonatkozó anyagi és eljárásjogi rendelkezéseknek.

A Fővárosi Ítéltábla az 1990. évi LXV. törvény 34. §-a alapján egyetértett azzal az elsőfokú bírósági állásponttal, hogy a felperes alpolgármestere a polgármester helyett, az önkormányzat nevében jogosult volt helyreigazítási kérelmet előterjeszteni a sajtószervnél. Nem lehet vitás, hogy a képviselőtestület határozattal ennek kereteit vagy formáját megszabhatja, ugyanakkor arra is jogosult, hogy felhatalmazást adjon az ügyek illetve a képviselőt ellátása érdekében. Az is kiemelő, hogy a felperes az eljárás során nem sérelmezte az alpolgármester eljárását, a sajtó-helyreigazítás iránti igényét változatlan formában fenn tartotta.

A perbeli sajtószerv az eljárás során az őt terhelő bizonyítási kötelezettség ellenére azt igazolni nem tudta, hogy az új városvezetés számára a gimnázium rekonstrukciós tervei megfelelő módon előkészítve rendelkezésre álltak, hogy a létszámleépítésre lista alapján, politikai tisztogatásként került sor, illetve, hogy a ... beruházása az önkormányzatnak felróható módon hiúsult meg. Ezen kötelezettsége akkor is fennáll, ha más személytől, vagy más sajtószervtől veszi át közleményét.

A PK 12. számú állásfoglalásban rögzítettek alapján abban is helyesen foglalt állást az elsőfokú bíróság, hogy az uszoda üzemeltetésére vonatkozó cikkbeli részlet olyan véleménynyilvánítás, ami nem képezheti sajtó-helyreigazítás tárgyát. Ez a politikai hirdetésben megfogalmazott vélemény olyan feltételezéseken alapult, amelynek valóságtartalma sajtó-helyreigazítás keretében nem vizsgálható-.

A Fővárosi Ítéltábla a fentiekben kifejtettek és a Pp. 253. § (2) bekezdése valamint a Pp. 254. § (3) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletét - annak helyes indokaira utalással - helybenhagyta és a pereszes alperest - a lapkiadó illetékmentességét is figyelembe véve - kötelezet a felperesnek járó perköltség megfizetésére kötelezte a Pp. 239. §-án keresztül is érvényesülő Pp. 78. § (1) bekezdése valamint a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet alapján.

Az illeték viseléséről az Itv. 5. § (1) bekezdés b) és d) pontjára tekintettel a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 14. §-a alapján rendelkezett.

Budapest, 2008. március 6.

Kizmanné dr. Oszkó Marianne s. k.

a tanács elnöke

. Győriné dr. Maurer Amália s. k.
előadó bíró

Böszörményiné dr. Kovács Katalin s. k.
bíró

A kiadmány hiteléül:
tisztviselő